ستاد اقامه نماز
دفتر مرکزی

بسمه تعالی

"مسئولان مومن در نظام اسلامی باید امکانات گسترده خود را در خدمت دعوت نماز بگذارند."
مقام معظم رهبری

تاریخ ۱۴۰۰/۱۱/۲۵
شماره ۲/۰۱/۱۲۴۱۱۰
پیوست دارد

موضوع؛ ابلاغ بخشنامه معاون اول رئیس جمهور در خصوص امر اقامه نماز

رئیس محترم شورای اقامه نماز وزارت، سازمان، بنیاد، نهاد، دانشگاه و ...

سلام علیکم

با احترام، ضمن آرزوی قبولی طاعات و عبادات در ماه مبارک رجب و آرزوی توفیق روزافزون الهی، به پیوست تصویر بخشنامه شماره ۱٤۸٥٦٦ / ٥۱٥۰۳ مورخ ۱٤۰۰/۱۱/۲۰ جناب آقای دکتر محمد مخبر معاون اول محترم رئیس جمهور در خصوص امر اقامه نماز به حسب ارتباط موضوع جهت استحضار، ابلاغ به تمامی واحدهای تابعه آن دستگاه و نیز پیگیری و اقدام مقتضی به حضورتان ارسال می گردد.

امید است خداوند متعال همه ما را از اقامه کنندگان واقعی نماز محسوب فرماید، انشاءالله

سید احمد زرهانی
قائم مقام ستاد

رونوشت؛
جناب حجت الاسلام و المسلمین استاد قرائتی رئیس محترم ستاد اقامه نماز جهت استحضار
جناب آقای محمدحسین رضایی نماینده محترم رئیس جمعور در شورای اقامه نماز جهت استحضار
اعضای محترم هیات امنای ستاد اقامه نماز جهت استحضار
اعضای محترم شورای معاونین ستاد جهت اطلاع
مدیران محترم ستاد اقامه نماز استان ها جهت اطلاع
دفتر جهت اطلاع و درج در سوابق
دبیرخانه جهت اطلاع و ارسال از طریق اتوماسیون دولت به تمامی دستگاه های اجرایی کشور

تهران-میدان فلسطین-شماره ۳۸۷ تلفن: ۸۸۸۹۶۶۶۶ نمابر: ۸۸۹۰۵۱۵۰ Namaz.ir

۵۱۵۰۳/۱۴۸۵۶۶
شماره
تاریخ ۱۴۰۰/۱۱/۲۰
پیوست

جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

بخشنامه به کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، مؤسسات، شرکت‌های دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی و استانداری‌ها

نظر به اهمیت و جایگاه فریضه الهی نماز در کشور و به منظور گسترش و اشاعه فرهنگ نماز، وزراء و بالاترین مقام اجرایی دستگاه‌های اجرایی مشمول آیین‌نامه ترویج و توسعه فرهنگ نماز موضوع تصویب‌نامه شماره ۵۱۸۶۷/ت۱۷۳۲۳هـ مورخ ۱۳۷۶/۱/۳۰ و اصلاحات بعدی آن، مکلف به اجرای آیین‌نامه یادشده بوده و موظفند گزارش عملکرد سالیانه دستگاه مربوط را جهت نظارت و ارزیابی از طریق ستاد اقامه نماز به معاون اول رییس‌جمهور ارایه کنند.

محمد مخبر
معاون اول رییس جمهور

اداره چاپ و انتشار معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات

آئین‌نامه ترویج و توسعه فرهنگ اقامه نماز
مصوب هیأت محترم وزیران

شهریورماه – ۱۳۹۳

ستاد اقامه نماز کشور

باسمه تعالی

اقامه نماز از نخستین وظایف تمکن یافتگان از مومنان بر روی زمین است. نماد عملی حاکمیت دینی، به پاداشتن نماز و ایتاء زکات و ترویج معروف‌ها و پرهیز و جلوگیری از زشتی‌ها و پلیدی‌هاست. دولت در نظام دینی همان نمایندگان و برجستگان آحاد امت اسلامی است که در جهت آبادی دنیا و آخرت مردم عهده‌دار مسئولیت می‌شود. پس از تشکیل ستاد اقامه نماز با ارشاد و راهنمایی مقام معظم رهبری، از سوی دولت جمهوری اسلامی در سال ۷۶ آئین نامه ترویج و توسعه فرهنگ اقامه نماز تصویب و برای اجرا به کلیه دستگاه‌های اجرایی کشور ابلاغ گردید.

با توجه به اجرای چندین ساله آئین نامه مذکور، بنا به پیشنهاد شماره ۱/۰۱/۵۲۴۴ مورخ ۹۳/۲/۲۹ ستاد اقامه نماز، هیأت محترم وزیران به استناد اصل یکصد و سی هشتم قانون اساسی، در جلسه مورخ ۹۳/۶/۱۶ تصویب نامه‌های قبلی را مورد اصلاح قرار داد، اصلاحیه موصوف طی بخشنامه شماره ۶۹۴۴۳ / ت ۴۳۸۳۵ هـ مورخ ۱۳۹۳/۶/۲۰ به دستگاه‌های اجرایی کشور ابلاغ شده است.

باسمه تعالی

"آئین‌نامه ترویج و توسعه فرهنگ نماز مصوب هیأت وزیران"

آئین نامه ترویج و توسعه فرهنگ نماز، موضوع تصویب نامه شماره ۵۱۸۶۷ / ت ۱۷۳۲۳ هـ مورخ ۱۳۷۶/۱/۳۰ و اصلاحات بعدی آن به شرح زیر می‌باشد؛

ماده ۱ - کلیه وزارتخانه‌ها، دستگاه‌ها، مؤسسات و شرکتهای دولتی، نهادهای عمومی و انقلاب اسلامی، شهرداریها، بانکها، مراکز آموزشی و پژوهشی وسازمانها و مؤسساتی که شمول مقررات عمومی در مورد آنها مستلزم ذکر نام است مشمول این آئین‌نامه می‌باشند.

ماده ۲ - به منظور سیاستگذاری، نظارت، تقویت و انسجام بخشی ستادهای اقامه نماز و ترویج فرهنگ این فریضه مهم در دانشگاههای کشور، ستاد عالی اقامه نماز در دانشگاهها با حضور افراد زیر تشکیل می‌گردد؛

۱ ـ وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

۲ ـ وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

۳ ـ رئیس نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری (مدظله العالی) در دانشگاهها

۴ ـ رئیس ستاد مرکزی اقامه نماز کشور

۵ ـ رئیس دانشگاه آزاد اسلامی

۶ ـ رئیس جهاد دانشگاهی

۷ ـ دبیر ستاد عالی اقامه نماز دانشگاهها

تبصره ۱ - وزرا و یا بالاترین مقام اجرایی دستگاه‌های مشمول این آیین‌نامه متصدی اقامه نماز در دستگاه تحت نظر خود می‌باشند.

تبصره ۲ - وزرا و یا بالاترین مقام اجرایی دستگاه‌های مشمول این آیین‌نامه می‌توانند یک نفر واجد شرایط (ترجیحاً یکی از معاونان خود) را به عنوان مسئول پیگیری این آئین‌نامه در سطح وزارتخانه یا دستگاه تحت نظر خود تعیین نمایند و یا ستادی برای رسیدگی به امور مساجد و نمازخانه‌های واحدها و ادارات تابعه تشکیل دهند.

ماده ۳ - با توجه به نظر مقام معظم رهبری، در کلیه دستگاه‌های مشمول این آیین‌نامه و واحدهای تابعه آنها در سراسر کشور، به منظور ادای فریضه نماز، حداکثر مدت (۲۰) دقیقه زمان در وقت فضیلت و ترجیحاً بلافاصله پس از اذان در نظر گرفته شود تا امکان شرکت کلیه مدیران و کارکنان دستگاه‌های مزبور در مراسم نماز جماعت فراهم شود.

تبصره - در صورتی که به تشخیص وزیر و یا بالاترین مقام مسئول دستگاه به لحاظ حساسیت شغلی، شرکت همه کارکنان به صورت یکجا در نماز جماعت میسر نباشد، کارکنان با در نظر گرفتن مقتضیات محل کار، نماز خود را اقامه خواهند نمود.

ماده ۴ - در کلیه دستگاه‌های مشمول این آیین‌نامه برای ایجاد امکان برگزاری نماز در وقت فضیلت آن، اقدامات زیر صورت گیرد:

الف - برنامه کلیه جلسات و اجتماعات و همچنین سایر برنامه‌ها حتی‌الامکان به گونه‌ای تنظیم شود که با وقت نماز تلاقی نداشته باشد و در هرحال با فرا رسیدن وقت نماز، نماز اقامه شود.

ب - محل مناسب و آراسته‌ای که گنجایش آن متناسب با تعداد کارکنان و مراجعه‌کنندگان باشد به عنوان نمازخانه پیش‌بینی شود.

ماده ۵ - در کلیه دستگاه‌های مشمول این آیین‌نامه به منظور ارتقای دانش و بینش کارکنان و خانواده آنها و مخاطبین دستگاه در مورد نماز و فلسفه و راز و رمز آن، اقدامات لازم از طریق برگزاری جشنواره‌ها، نمایشگاه‌های فرهنگی و هنری، مسابقات کتابخوانی و دوره‌های آموزشی و سایر روش‌های مؤثر به صورت فراگیر به عمل آید.

ماده ۶ - وزارت آموزش و پرورش موظف است به منظور گسترش فرهنگ اقامه نماز، علاوه بر موارد فوق‌الذکر، اقدامات زیر به عمل آورد:

الف - بخشی از مطالب جزوه‌های آموزشی مراکز پیش‌دبستانی به نماز اختصاص داده شود و خردسالان به صورت تشریحی و تصویری با نماز آشنا شوند.

ب - بخشی از مطالب کتب دروس دینی، معارف و بینش اسلامی دبستانها، مدارس راهنمایی، دبیرستانها، نهضت سوادآموزی، مراکز پیش‌دانشگاهی و مراکز تربیت معلم، متناسب با هر یک از گروه‌های سنی به نماز اختصاص داده شود و کودکان، نوجوانان، جوانان و بزرگسالان با مفاهیم نماز آشنا شوند.

پ - کلیه معلمان، دبیران و اساتید مراکز آموزشی به روشهای مناسب با فلسفه نماز آشنا شده و شیوه‌های اثر گذاری بر دانش‌آموزان و دانشجویان را بیاموزند.

ت - کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در برنامه‌ها و تولیدات آموزشی و تفریحی خود (اعم از کتب، جزوه‌ها، فیلمها و غیره) موضوع نماز را به طورجدی مطرح نموده و برای آن جایگاهی خاص قائل شوند.

ث - در کلیه مراکز آموزشی و پرورشی، محلی برای برگزاری نماز تعیین شود و فضای عمومی این مراکز همواره مشوق دانش‌آموزان و دانشجویان برای اقامه‌نماز و زنده نمودن فرهنگ نماز باشد.

ج - در طرح‌های ساختمانهای جدید مراکز آموزشی و پرورشی، محل نمازخانه به صورت شاخص مورد نظر قرار گیرد.

چ - در اردوها، برنامه‌ها و جشنواره‌های آموزشی، فرهنگی، هنری و ورزشی با فرارسیدن وقت نماز، نماز اقامه شود.

ح - برنامه ساعات درسی مراکز آموزشی به گونه‌ای تنظیم شود که با فرارسیدن وقت نماز، نماز اقامه شود.

خ - انجمن اولیاء و مربیان در جلسات و برنامه‌های خود، والدین را نسبت به امر نمازِ فرزندان توجیه و تشویق نموده و نسبت به تشویق والدین برای ساخت نمازخانه در مدارس اقدام نماید.

د - سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور بودجه لازم را برای احداث نمازخانه در مراکز آموزشی‌فاقد نمازخانه پیش بینی نماید، به نحوی که سالیانه تا ۱۰ درصد در این مراکز نمازخانه مناسب احداث گردد.

ذ - بین مدارس و مساجد همجوارِ آنها ارتباط برقرار شود و دانش‌آموزان برای شرکت در مراسم نماز جماعت و جمعه ترغیب شوند.

ر - در کتابخانه‌ها، جایگاه ویژه‌ای برای کتبِ مربوط به نماز اختصاص یافته و نسبت به جمع‌آوری آثار منتشر شده در خصوص نماز اقدام شود تا در اختیار علاقمندان قرار گیرد.

ماده ۷ - وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظفند به منظور گسترش فرهنگ اقامه نماز اقدامات زیر را به عمل آورند:

الف - بخشی از مطالبِ کتب و جزوات آموزش معارف اسلامی به ذکر فلسفه و راز و رمزهای نماز اختصاص یابد.

ب - ساعات درسی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی به گونه‌ای تنظیم شود که با فرارسیدن وقت نماز، نماز اقامه شود.

پ - بخشی از فعالیتهای پژوهشی و تألیف پایان نامه‌هایِ دانشجویان مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری در رشته‌های ذیربط به پژوهش پیرامون نماز اختصاص یابد.

ت - در کلیه مراکز آموزشی، درمانی و بهداشتی و سایر واحدهای تابعه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، محل مناسب و پاکیزه‌ای با گنجایش کافی برای برگزاری نماز اختصاص یافته و برای اقامه نماز توسط بیماران نیز تسهیلات لازم فراهم شود.

ث - سازمان بهزیستی کشور موظف است مدیران و مربیان مهدهای کودک را به روش‌های مناسب با فلسفه، آثار و احکام نماز آشنا نموده و بخشی از جزوه‌های آموزشی مهدهای کودک را به نماز اختصاص داده و به صورت تشریحی و تصویری خردسالان را با نماز آشنا سازند.

ماده ۸ - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان تبلیغات اسلامی موظفند، به منظور گسترش فرهنگ اقامه نماز، اقدامات زیر را به عمل آورند:

الف - آن دسته از فیلمها، نمایشها و فعالیتهای هنری اعم از شعر، نقاشی، سرود، مقاله و قصه که به تعمیق و گسترش فرهنگ نماز پرداخته و بیانگر فلسفه نماز می‌باشند، مورد حمایت قرار گرفته و تسهیلات لازم در اختیار تولیدکنندگان آنها قرار گیرد و بهترین آثار مورد تشویق واقع شوند.

ب - صاحبان مطبوعات و مجلات، شعرا، نویسندگان و ناشران ترغیب شوند که فرهنگ نماز را در آثار و نشریات خود مورد توجه قرارداده و به نشر و تعمیق آن در جامعه بپردازند.

پ - کلیه کتابخانه های عمومی،آثار وزینِ منتشر شده در زمینه نماز را جهت استفاده علاقه‌مندان گردآوری نمایند.

ت – جشنواره‌ها، نمایشگاه‌های فرهنگی و هنری، مسابقات کتابخوانی و پژوهش‌های دوره‌ای با موضوع نماز انجام شود.

ث - سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی با انجام مطالعات بین‌المللی در مورد نماز، ابتکارات و خلاقیتهای موجود در سایر کشورهای مسلمان درباره نماز راجمع‌آوری نموده و فرهنگ اقامه نماز را در سطح جهان با تهیه و ارسال کتاب، نوار، فیلم و جزوه‌های متناسب به هر کشور ترویج نماید.

ماده ۹ - سازمان تبلیغات اسلامی موظف است در صورت درخواست دستگاه اجرایی به منظور گسترش فرهنگ اقامه نماز، نسبت به تأمین نیروی انسانی (امام‌جماعت) مورد نیاز برای اقامه نماز جماعت درمساجد و نمازخانه‌های دستگاه‌های اجرایی اقدام کرده و نسبت به ارتقای دانش و مهارت آنان برنامه‌ریزی لازم را به عمل آوردو هزینه‌های مربوط به اجرای این ماده از محل اعتبارات دستگاه‌های اجرایی براساس دستورالعمل یکسان‌سازی پرداخت حق تبلیغ ائمه جماعات سازمان تبلیغات اسلامی پرداخت می‌شود.

تبصره - مفاد این ماده در دانشگاهها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی و بیمارستان‌های آموزشی و واحدهای وابسته به آنها توسط دفاتر نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها اجرا خواهد شد.

ماده ۱۰ - سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران موظف است به منظور ترویج فرهنگ اقامه نماز، اقدامات زیر را به عمل آورد:

الف - برنامه‌های مناسب و مستمر جهت آموزش احکام و فلسفه نماز برای گروه‌های مختلف سنی به خصوص کودکان و نوجوانان تهیه و پخش شود و با بیان هنری، فرهنگ اقامه نماز به طور مستقیم و غیر مستقیم ترویج شود.

ب - در فیلم‌ها و مجموعه‌های نمایشی (سریالها)، در جاهایی که اقامه نماز به عنوان جزئی از فرهنگ عمومی جامعه مطرح می‌شود، اقامه نماز توسط شخصیتهای مثبت فیلم به نمایش درآید.

پ - جلوه‌هایی از نماز نوجوانان به نمایش درآید.

ت - برنامه‌های مناسب و ابتکاری با موضوع نماز تهیه و پخش و نسبت به معرفی نمایش‌ها و فعالیتهای هنری در این خصوص اقدام شود.

ماده ۱۱ - وزارت راه و شهرسازی موظف است به منظور گسترش فرهنگ اقامه نماز، اقدامات زیر را به عمل آورد:

الف - برنامه حرکت قطارها و حتی‌المقدور پرواز هواپیماها به گونه‌ای تنظیم شود که امکان اقامه نماز برای مسافران فراهم باشد.

ب - در کلیه جاده‌ها علایم و تابلوهای مربوط به مساجد بین راهیِ شبانه‌روزی به صورت زیبا و مناسب تهیه و نصب شود.

پ - ترتیبی اتخاذ شود تا کلیه اتوبوس‌های بین شهری در هنگام فرا رسیدن اوقات نماز در محلی مناسب برای‌اقامه نماز مسافران (ترجیحا مساجد بین راهی) توقف نمایند و زمان لازم را برای انجام این فریضه در اختیار مسافران قرار دهند.

ت - در کلیه پروژه های مربوط به ساختِ راهدارخانه و پایانه های مسافری، احداث نمازخانه مناسب پیش‌بینی شود.

ث – در پروژه‌های عمرانی شهر و شهرک‌سازی و راه‌سازی، مکان مناسب و متناسب به منظور احداث مسجد و نمازخانه پیش بینی شود.

ماده ۱۲ - وزارت نفت طرح احداث نمازخانه در کنار جایگاه‌های سوخت‌رسانیِ بین‌راهی را تکمیل نموده توسعه بخشد و در خصوص حفظ و نگهداری آن‌ها نظارت نماید.

ماده ۱۳ – وزارت ورزش و جوانان موظف است به منظور گسترش فرهنگ اقامه نماز، اقدامات زیر را به عمل آورد:

الف - در اردوها و برنامه‌های آموزشی و تمرینات، ورزشکاران با فرهنگ نماز آشنا شوند.

ب - در اردوها، مسابقات و تمرینات داخلی و خارجی، با فرارسیدن وقت نماز، نماز اقامه شود.

پ - در ورزشگاه‌ها جهت اقامه نماز توسط تماشاکنان تسهیلات لازم فراهم شود.

ت – نسبت به شناسایی و حمایت مادی و معنوی از فعالیت‌های انفرادی و گروهی جوانان در زمینه توسعه و ترویج فرهنگ اقامه نماز اقدام شود.

ماده ۱۴ – معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور موظف است به منظور گسترش فرهنگ اقامه نماز، اقدامات زیر را انجام دهد:

الف - در نظام ارزشیابی عملکردِ مدیران، میزان اهتمام آنان به نماز را مدنظر قرار دهد.

ب - در دوره های آموزش ضمن خدمت کارکنان دولت، مباحث مربوط به فلسفه و رموز نماز ارائه شود.

ماده ۱۵ - وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت و تعاون، کار و رفاه اجتماعی موظفند به منظور گسترش فرهنگ اقامه نماز، تدابیر لازم را برای تحقق موارد زیر اتخاذ نمایند:

الف - در کلیه کارخانه‌ها، مؤسسات، شرکتها و واحدهای تابعه وزارتخانه‌های فوق‌الذکر، محل مناسب و پاکیزه برای اقامه نماز با گنجایش کافی متناسب با تعداد کارگران و کارکنان هر واحد، تعیین و تجهیز شود.

ب - برنامه ساعات کار کارگران به گونه‌ای تنظیم شود که با وقت نماز تداخل نداشته باشد و در صورتی که تداخل اجتناب ناپذیر باشد، کارگران به صورت نوبتی در مراسم اقامه نماز شرکت نمایند.

پ - در کلیه کارخانه‌ها، مؤسسات، شرکتها و واحدهای تابعه وزارتخانه‌های فوق‌الذکر برنامه‌های مناسب جهت ارائه آموزش نماز و فلسفه آن به کارکنان و کارگران وخانواده‌های آنها اجرا شده و ضوابط و اقدامات تشویقی لازم به منظور ترویج فرهنگ اقامه نماز پیش‌بینی شود.

ت – تمهیدات و اقدامات لازم را برای ترغیب و تشویق بازارها و صنوف جهت برگزاری نماز جماعت در اول وقت به عمل آورند.

ماده ۱۶ – سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری موظف است اقدامات ذیل را به عمل آورد؛

الف – تدابیر لازم جهت پیش بینی محل مناسب و پاکیزه با امکانات لازم برای برگزاری نماز و نظافت و نگهداری آن‌ها، در مهمان‌خانه‌ها (هتل‌ها)، مهمانسراها و مهمان‌پذیرها، مراکز ایرانگردی و جهانگردی و به ویژه خوراک سراهای (رستوران‌های) مستقر در جاده‌ها، اتخاذ می‌شود.

ب – در طرح‌های جدید ساختمانی، مهمان‌خانه‌ها (هتل‌ها)، مهمانسراها، مهمانپذیرها، مراکز ایرانگردی و جهانگردی، نمایشگاه‌ها و مراکز فرهنگی، هنری و گنجینه‌ها (موزه‌ها) فضای لازم برای مسجد یا نمازخانه به صورت شاخص پیش بینی شود.

ماده ۱۷ – معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور موظف است نسبت به پیش بینی بودجه‌ی مورد نیاز برنامه‌های ترویج و توسعه فرهنگ اقامه‌ی نماز دستگاه‌های اجرایی در موافقت‌نامه‌های متبادله با آن‌ها اقدام نماید.

ماده ۱۸ - سازمان اوقاف و امورخیریه موظف است در حدود مقررات خود تسهیلات لازم را برای توسعه وتعمیق فرهنگ نماز و احداث، تجهیز و تعمیر مساجد و نمازخانه‌های بین راهی فراهم آورد و از طریق برگزاری مسابقات و کلاس های مربوط، تشویق و تبلیغ لازم را اعمال نماید.

ماده ۱۹ – وزارت کشور موظف است تسهیلات و زمینه‌های مناسب برای ترویج و توسعه فرهنگ اقامه نماز در سطح استان‌ها را فراهم کرده و حمایت‌های مادی و معنوی لازم را از تشکل‌های مردم نهاد که با موضوع اقامه نماز فعالیت می‌کنند (یاوران نماز) به عمل آورد.

ماده ۲۰ - بالاترین مقام مسئول دستگاه‌های موضوع ماده (۱)، موظفند همه ساله گزارش عملکرد سالیانه دستگاه مربوط را جهت نظارت و ارزیابی از طریق ستاد اقامه نماز به هیات وزیران ارایه کنند.